

На першому етапі, який є загально прийнятим для всіх країн — членів ЄС, ідентифікація системно важливих банків засновується на фіксованому наборі обов'язкових показників (табл. 2).

Таблиця 2

Обов'язкові показники, рекомендовані Європейською службою банківського нагляду для визначення системно важливих банків на національному рівні

Показник	Індикатор	Вага індикатора, %
Величина	Загальна сума активів	25
Складність	Велична позабіржова них деривативів	8,33
	Активи в іноземній валюті	8,33
	Зобов'язання в іноземній валюті	8,33
Замінність	Величина внутрішніх платіжних операцій	8,33
	Депозити приватного сектора країн ЄС	8,33
	Кредити приватного сектора країн ЄС	8,33
Взаємопов'язаність	Емітовані боргові цінні папери	8,33
	Активи в середині фінансової системи	8,33
	Зобов'язання в середині фінансової системи	8,33

Джерело: [2]

Банки, оцінка яких перевищила встановлену границю, автоматично класифікуються як системно важливі.

Другий етап передбачає можливість додаткової оцінки банків, які на першому етапі не були ідентифіковані як системно важливі, але які можуть бути кваліфіковані як такі при певних умовах. Метою другого етапу виступає врахування особливостей фінансової системи і економіки кожної країни ЄС.

Таким чином, після ідентифікації національних системно важливих банків на основі обов'язкових показників національні регулятори повинні визначити, чи можуть банки, які залишились, претендувати на статус системно важливих.

Література:

1. Global systemically important banks: assessment methodology and the additional loss absorbency requirement. Basel Committee on Banking Supervision, Rules text. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: 2011. URL: <http://www.bis.org/publ>.

2. Global systemically important banks: updated assessment methodology and the higher loss absorbency requirement. Basel Committee on Banking Supervision. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: 2013. URL: <http://www.bis.org/publ>.

3. A framework for dealing with domestic systemically important banks. Basel Committee on Banking Supervision. 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL : <http://www.bis.org/publ>.

Владислав МАЛАХОВ

*Магістр факультету банківського бізнесу
Тернопільський національний економічний університет*

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри банківської справи Іващук О.О.

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ БАНКУ

Прискорення циклічності розвитку і закономірностей фінансово-економічних криз підвищують значення розробки фінансової стратегія банку, що володіє універсальним характером і представляє найважливіший аспект будь-якої стратегії. В

умовах посилення динамізму і зростання невизначеності змін головне завдання менеджменту банківської установи - стійко зберігати стратегічний вектор розвитку, концентруючи зусилля і ресурси не лише на нейтралізації виникаючих загроз, а й на використанні нових можливостей.

Теоретично та практично доведено, що банк, який функціонує на ринках, що розвиваються, повинен мати цілісну стратегію ринкового розвитку, яка є достатньо гнучкою, адаптованою до доволі нестабільних умов зовнішнього, економічного та правового середовища та такою, що враховує теоретичні та практичні напрацювання, що вже існують у світі. Разом з тим відомо, що, незважаючи на тривалу історію та інтенсивність розробок у сфері стратегічного менеджменту, наука ще остаточно не дійшла висновку щодо сутності стратегії та методів її формування. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Загалом поняття стратегія трактується з різних позицій: – стратегія – це план, керівництво, орієнтир чи напрямок розвитку, шлях із сьогодення в майбутнє; – стратегія – це принцип поведінки або дотримання деякої моделі поведінки; 100 Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика Збірник наукових праць молодих вчених та студентів, 2018 р., Том 1 <http://www.fbs.km.ua> – стратегія – це перспектива, тобто основний спосіб дії організації; – стратегія – це вдалий прийом, особливий “маневр”, який здійснюють з метою перехитрити суперника або конкурента [1].

У свою чергу під час функціонування банківської установи варто враховувати також розробку фінансової стратегії, яка займає одне із ключових місць у стратегічному плануванні банку. Фінансова стратегія включає в себе кілька ключових аспектів, які і є основою для її формування:

- фінансові рішення – фінансова робота, яка полягає у розробці стратегічних фінансових рішень (у формі прогнозів, проектів, програм і планів), що передбачають висунування таких цілей та стратегій фінансової діяльності банківської установи, реалізація яких забезпечує їхнє ефективне функціонування у довгостроковій перспективі, швидку адаптацію до мінливих умов зовнішнього середовища;

- стратегічна програма, яка є основою формування фінансових ресурсів і капітальних вкладень за рахунок власних та залучених зовнішніх коштів і капіталу, їх ефективного використання в процесі реалізації стратегій;

- формування та використання фінансових ресурсів для реалізації базової стратегії банку та відповідних курсів дій;

- формування системи довгострокових цілей фінансової діяльності та вибір найефективніших шляхів їх досягнення, зважаючи на тенденції розвитку фінансового ринку;

- підсистема корпоративної ділової стратегії, котра подана у вигляді довгострокової програми конкретних дій з використання власних і залучених зовнішніх фінансових ресурсів організації для досягнення стратегічної конкурентної переваги;

- генеральний план дій банку, що охоплює формування фінансів та їхнє планування для забезпечення фінансової стабільності [2].

Основними завданнями фінансової стратегії є: – ріст капіталізації банку; – досягнення стійкої позитивної динаміки бізнесу; – збільшення ефективності та рентабельності використання ресурсів; – максимізація ринкової вартості банку; – формування конкурентоспроможної позиції на банківському ринку; – забезпечення

прибутковості діяльності; – захист і дотримання інтересів власників, керівників, акціонерів, клієнтів та співробітників [1].

При цьому фінансова стратегія повинна забезпечувати мінімізацію ризиків, дотримання заданого рівня ліквідності, фінансових, нормативно-правових та інших обмежень. Варто відзначити, що основна мета фінансової стратегії банку – це максимізація прибутку, як в короткостроковому так і в довгостроковому періоді.

Фінансова стратегія, що входить у систему базових функціональних стратегій (виробничої, інвестиційної, маркетингової, управління персоналом тощо), фактично є основною, базовою стратегією банку. Її головне призначення - окремими фінансовими методами і інструментами створення фінансових умов для ефективної реалізації конкурентних та інших стратегій [3].

Відсутність стратегії розвитку і контролю за виконанням намічених завдань є характерним для банків, правління і наглядова рада не усвідомлюють важливість стратегічного планування. Банк не використовує повною мірою можливості інструментів прогнозування і управління показниками фінансової діяльності. Наслідком цього є підвищення усіх банківських ризиків, що при несприятливому розвитку подій може привести до зниження фінансової стійкості банку.

Отож, необхідність формування ФСБ обумовлена такими причинами: – фінансові умови (обмеження, можливості і загрози) є критичними факторами ведення банківської діяльності в тактичному та в стратегічному періодах. Їх наявність (або відсутність) визначає вибір цілей, завдань і рішень, прийнятих для управління в довгостроковій перспективі та забезпечення інвестиційної привабливості банку; – ФСБ виступає інструментом, який забезпечує цілеспрямовану інтеграцію всіх конкурентних переваг і функціональних стратегій в єдину, цілісну корпоративну стратегію за умов суттєвого загострення конкурентної боротьби; – ФСБ є засобом, що дозволяє керувати зміною фінансового потенціалу банку на базі нейтралізації негативних і активного використання позитивних передумов розвитку на шляху інноваційного розвитку та збереження фінансової стабільності [2]. На нашу думку основною причиною для формування ФСБ є планування поточної та майбутньої діяльності банківської установи. Головний сенс планування банківської діяльності полягає в підвищенні її ефективності та конкурентоспроможності банку.

Таким чином, грамотна фінансова стратегія банку – це спосіб досягнення банком своєї мети, яка визначає його поведінку в конкурентному середовищі, а також взаємодією внутрішніх компонентів банку, які знаходяться на різних рівнях управління банком. Це надає можливість встановлювати орієнтири, правила, звужує варіанти вибору поведінки щодо вирішення суперечностей у рамках заданих обмежень, а також виконує роль засобу координації всіх ієрархічних рівнів банківської установи і виступає таким чином як управлінський інструмент системи менеджменту.

Література:

1. Волошко І. В. Завдання фінансової стратегії банку / І. В. Волошко // Вісник Української академії банківських справ. – 2015. – № 5. – С. 13-18.
2. Коцюба І. І. Актуальність формування фінансової стратегії банку / І. І. Коцюба // Банківська справа: Науково-практичне видання. – 2015. – №1. – С. 31-34.
3. Хаванова М. С. Види фінансової стратегії підприємства / М. С. Хаванова // Вчені записки університету «КРОК». Серія : Економіка. – 2016. – №33. – С. 223-228.